

Djurenheten
Ulrika Thorsén
Tel. direkt: 010-2238422
E-post: Ulrika.Thorsen@lansstyrelsen.se

Regeringskansliet - Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se
lisen.sjoling@regeringskansliet.se

Remissvar från Länsstyrelsen i Kalmar län gällande departementspromemorian Märkning och registrering av katter - ett förslag och dess konsekvenser, dnr N2019/02696/DL

Länsstyrelsen i Kalmar län är i grunden positiv till införandet av ett märknings- och registreringskrav gällande katter. Det finns dock delar av förslaget som vi önskar lämna synpunkter på.

Det är viktigt att komma ihåg att det är en annan och större problematik kring katter utan/med okänd ägare än det är med hundar. Det kan tyckas lite förenklat att bara låta katter omfattas av exakt samma regler som hundar.

Förslag till ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (TL)

Ändringen i 3 § TL Register

Länsstyrelsen har observerat en problematik med omhändertagna hundar där den som känner till djurets chipnummer kan registrera över djuret på sig själv igen med hjälp av mobilt bankid utan att den nya ägaren får vetskap om detta. Detta problem skulle följa med till ett Hund- och kattregister och borde lösas på något rättssäkert sätt.

Ändringen i 9 § TL Förelägga med vite

Länsstyrelsen är tveksam till vilken effekt föreläggande med vite har i de stora kattärendena, dvs kattägare med stort antal katter utan kontroll på fortplantningen som troligtvis inte heller i framtiden kommer att märka sina katter. Dessa personer är ofta helt okänsliga för t.ex. utdömda viten på grund av sin ekonomiska situation. Dessa katter har en ägare och kan trots att de är omärkta inte omhändertas om de inte lider och ägaren inte följer länsstyrelsens förelägganden. Detta är en ärendetyp som är förhållandevis vanlig och som den föreslagna regleringen inte kommer åt.

Det är arbetskrävande för länsstyrelsen att begära utdömande av viten när kattägaren inte registrerar sina katter trots föreläggande. I samband med en lagreglering så bör det klarläggas hur ett utdömande av flera löpande viten kan ske med begränsningen i 9 § 2 st viteslagen. Se Kammarrätten i Stockholms dom

2019-02-07 mål nr 852-18 och 855-18. Införandet av en sanktionsavgift skulle vara en effektivare väg att gå för att få efterlevnad på ett mindre arbetskrävande sätt.

Övergångsbestämmelserna till TL

Angående övergångsbestämmelserna konstaterar länsstyrelsen att ändringarna avses träda i kraft 1 januari 2021 med övergångsbestämmelsen att skyldigheten att låta märka och registrera sin katt gäller inte katter som är födda före den 1 januari 2011 (dvs är äldre än 10 år). Länsstyrelsen delar inte utredarens uppfattning att katter över tio år skulle fara illa av att märkas. Att chipmärka en katt är inte värre än att ge en vaccinationsspruta. Då det är mycket svårt att uppskatta en katts ålder skulle det bli svårt att vid en kontroll motsäga en kattägares uppgifter om kattens ålder. Kravet på märkning skulle under lång tid bli helt verkningslöst. Länsstyrelsens uppfattning är att det behövs en annan övergångsbestämmelse. Då katter ofta blir mycket gamla (20 år och ännu äldre) skulle möjligen skulle en regel som undantar katter över 15 år göra att reglerna snabbare får effekt. En annan möjlighet är att inte göra några undantag men ge en övergångsperiod på två år för att alla ska hinna märka och registrera sina katter.

Övriga synpunkter uppdelade avsnittsvis

Avsnitt 6.4.3

Den som är under 15 år får inte meddelas förelägganden enligt 10 § tillsynslagen. I propositionen till djurskyddslagen diskuteras frågan om barn som djurägare och förhållandet till föräldrabalkens regler. Detta är inte bara en fråga om avgiften för registreringen utan också en fråga om att kunna ingripa med ett föreläggande (ev. med vite) mot en oregistrerad katt. Om vårdnadshavarna ska föreläggas ska ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem. Det finns svårigheter att förelägga två vårdnadshavare att vidta samma åtgärd med ett hot om vite på t.ex. 1000 kr som bör belysas. Om endast en vårdnadshavare föreläggs är det en jämställdhetsfråga vilken vårdnadshavare som väljs.

Avsnitt 6.4.7

Utredaren har utgått från att det finns katthem som tar emot omhändertagna katter i hela landet. Länsstyrelsernas lokala förutsättningar att placera omhändertagna katter skiljer sig mycket över landet och långt ifrån alla har tillgång till katthem. Länsstyrelsen delar bedömningen att även katthem ska omfattas av skyldigheten att märka och registrera katter som de håller.

Avsnitt 6.4.8

Länsstyrelsen anser att metoden att tillfångata och kastrera övergivna och förvildade katter för att sedan släppa ut dem igen strider mot den nya djurskyddslagen om att djur som inte hålls av människan lider. En katthållning som uppfyller djurskyddskraven kräver att djurhållaren vet hur många och vilka katter den har, att de uppmärksammar om någon katt saknas, att de kan utöva daglig tillsyn på varje katt och att katterna är så tama att de kan hanteras om de blir sjuka. Frågan om dessa katter ska märkas och registreras är underordnad frågan att katthållningen inte är godtagbar.

Avsnitt 7.1

Länsstyrelsen befarar att utredaren har underskattat det extra arbete och de extra kostnader införandet av obligatorisk märkning för katter kommer att medföra för länsstyrelsen. Det finns mycket fler katter än hundar och ärendena om märkning och registrering är ofta långdragna. Många anmälningar från allmänheten om omärkta katter kommer att göras till länsstyrelsen. Det kommer också att leda till ett ökat antal omhändertaganden av befarat övergivna katter. Ett omhändertagande i ett ärende med 20-tal katter kostar ca 100 000 kr med nu upphandlade avtal. Länsstyrelserna bör få extra resurser för detta. Det kommer ta många år innan antalet ärenden med hemlösa katter kommer att minska.

Avsnitt 7.4

Det är viktigt att i samband med denna genomlysning klargöra gränsdragningen mellan polisens ansvar för bortsprungna katter och det nya ansvaret för länsstyrelsen att handlägga märknings- och registreringsfrågor samt länsstyrelsens tidigare ansvar att omhänderta lidande djur med okända ägare. Det får inte bli så att alla omärkta katter är länsstyrelsernas ansvar att omhänderta. En omärkt katt kan fortfarande vara bortsprungen från sin ägare, även om det kommer att resultera i ett märknings- och registreringsärende hos länsstyrelsen. Det måste förtydligas vilken myndighet som ansvarar för att utreda om en katt är bortsprungen eller övergiven. Länsstyrelsen har endast lagstöd för att omhänderta katter som är lidande och som har en okänd ägare. I propositionen till nya djurskyddslagen (prop. 2017/18:147 sid. 62) står det att utgångspunkten bör vara att ett djur betraktas som bortsprunget om inte annat framgår av omständigheterna. Det är inte länsstyrelsens ansvarsområde att hantera presumerat bortsprungna djur. Om katten är i bra skick (hull, päls och ögon) samt oskadad så är länsstyrelsens bedömning att omständigheterna talar för att den har ett hem men är bortsprungen och att vi inte kan agera i ärendet. Länsstyrelsen har bett Justitieombudsmannen om ett klagörande då detta upplevs som en fråga som faller mellan myndigheterna och JO har uttalat i ärende 8458-2019 att problematiken berörs i Ds 2019:21 och att frågan får lösas inom ramen för förslaget.

I remissen (sid, 116 ff) står det att regeringen avseende risken för felaktiga omhändertagande av djur utan känd ägare uttalat att om det finns anledning att tro att djuret kan ha rymt eller på annat sätt oavsiktligt kommit ur sin ägares besittning bör länsstyrelsen i första hand göra rimliga ansträngningar att ta reda på

vem ägaren är så att djuret kan återlämnas till honom eller henne, innan ett beslut om omhändertagande fattas. Länsstyrelsen anser att det är Polisen som har utredningsansvaret om det är en bortsprungna katt enligt hittegodslagen om det som angavs ovan ”finns anledning att tro att djuret kan ha rymt”. Först om det finns anledning att tro att katten är övergiven eller om ägaren är okänd och katten är skadad finns det skäl för länsstyrelsen att ingripa. Länsstyrelsen önskar ett klargörande i vad regeringen anser att sådana rimliga ansträngningar skulle bestå i om katten är omärkt. Förväntas länsstyrelsen annonsera innan omhändertagande eller upprätta något hittekattsregister? Detta är uppgifter som ligger på Polisen inom ramen för hittegodslagen.

Ändring i 2 § förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar (TF)

I förslaget finns en begränsning i att katter under fyra månader inte behöver märkas. Länsstyrelsen finner det olyckligt att katter, som får säljas när de är tre månader, inte ska märkas i samband med försäljningen. Om katten nu ska värderas högre och avsikten är att uppå en effekt borde det ställas högre krav på de som säljer/överlåter katter.

Ändringen i 6 § offentlighets- och sekretessförordningen

Det finns en sekretessproblematik när uppgifterna i registret är offentliga och den som registrerar sig som ny ägare på ett omhändertaget vidare sålt djur blivit utsatt för hot från tidigare djurägare och även att djuret stjåls. Sekretessen för namn och adress i registret behöver skärpas.

Hittegodslagen

Länsstyrelsen instämmer i ett behov av att det behövs en ändring av hittegodslagen så att tiden för förvaring innan äganderätten till hittekatten överförs till annan förkortas på samma sätt som för hundar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet att lämna detta remissvar har fattats av t.f. landshövding Malin Almqvist med jurist Ulrika Thorsén som föredragande. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Karin Bergman deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.